

[Søren Olesen.]

Afgangsbeviset skal omfatte dels, som hidtil, karakterer i de fag, hvori der afholdes eksamen, dels en udtalelse om standpunktet i de øvrige fag og om elevens egnethed i det hele taget. Jeg tror, denne udtalelse vil kunne volde vanskeligheder. I seminariekommissionens bemærkninger til § 12 udtales om dette vidnesbyrd — jeg beder om tilladelse til et citat — at det skal være

„et udførligt vidnesbyrd om elevens kundskaber og egnethed for lærergerningen, herunder en særlig udtalelse om praktisk skolegerning“.

Videre står der, at denne udtalelse både skal omfatte fortrin og mangler. Se, det kan blive en meget vanskelig opgave for en rektor ved et seminarium at affatte en sådan udtalelse, og den kan komme til at virke uheldigt, fordi den, som der står, både skal nævne fortrin og mangler. Det vil kunne blive afgørende, hvordan en skolekommission læser en sådan udtalelse. En lille bemærkning vil kunne medføre, at vedkommende lærer bliver forbigået, idet man tillægger udtalelsen mere vægt, end der måske var tiltænkt den. Der bliver en måneds tid af året, hvor lærere og rektorer ved seminarierne får meget hovedbrud med affattelsen af disse udtalelser. Jeg tror, man bliver nødt til at finde andre retningslinier for udtalelserne.

Efter to års forløb skal det afgøres, om de elever, der søger den 4-årige uddannelse, kan føres frem til afgangsprøve og for studenternes vedkommende, når der er et år tilbage af uddannelsestiden. Jeg mener, det må være dér, det afgøres, om en elev er egnet til at blive lærer i den danske folkeskole, og her må man ikke være for lemfældig. Man bør tage et sandt og reelt standpunkt på det tidspunkt, da vedkommende har mulighed for at gå over til en anden uddannelse og drage nytte af de to år, han har ofret på seminariet. Men når eleverne har bestået denne bedømmelse efter de to års forløb, synes jeg egentlig, at de alle burde betegnes som velegnede til at være lærere i folkeskolen. Ellers risikerer man, at nogle af dem kommer ud fra seminariet med en sådan erklæring, at de faktisk ikke kan opnå ansættelse nogen steder, og de skulle altså egentlig have været sigtet fra, efter at de to år var gået. Derimod er der ikke noget

i vejen for, at udtalelsen kan indeholde oplysning om, hvilke særlige fag vedkommende har uddannelse i, og hvor man mener han har sine bedste evner, men det er absolut nødvendigt, at eleverne går ud fra seminariet med en erklæring om, at de er velegnede til at være lærere i den danske folkeskole. Jeg kommer her til at tænke på en udtalelse af H. C. Andersens rektor, da H. C. Andersen forlod skolen. Rektor mente, at hans bøger ville rådne op på bogkræmmerens loft, og at han selv ville ende i en dårekiste. Blandt lærerne findes der ofte særprægede mennesker, dem kan vi ikke undvære. I den unge alder giver dette særpræg sig ofte ret stærke udslag, men når først de pågældende har fået deres evner og personlige forhold under kontrol, har de ofte udviklet sig til at blive fremragende og dygtige mænd og kvinder, som der netop blev stor brug for. Vi må undgå, at sådanne særprægede mennesker får den betegnelse, at de er mindre egnede til lærergerning.

Jeg synes, forslaget som helhed er godt og brugeligt. Såvidt jeg kan se, giver det seminarierne gode arbejdsforhold og betryggende uddannelsesforhold for den fremtidige lærerstand. Det må være målet, at lærerstanden i den danske folkeskole fremdeles kan være skikket til at røgte den opgave på bedste måde, som er så vigtig for ungdommen og for hele samfundet.

Undervisningsministeren (Bomholt): Jeg takker for den saglige og positive forhandling, som, synes jeg, lover godt for forslagets skæbne.

Jeg skal fremsætte bemærkninger vedrørende nogle af de problemer, der er rejst. Det ærede medlem hr. Kaj Andresen omtalte optagelsesprøven. Da det drejer sig om at udpege mennesker, der både skal være opdragere for vore børn og undervisere, må der stilles to fundamentale krav. For det første må der kræves en vis viden som grundlag for arbejdet ved seminariet. Denne viden må konstateres gennem en optagelsesprøve. Det ærede medlem hr. Kaj Andresen spurgte, om denne optagelsesprøves indhold nu var sikret for en årrække. Seminarierådet kan efter forslaget ændre optagelsesbetingelserne, i hvert fald fremsætte forslag til ministeriet herom, og nu sker det vel ikke, at sådanne ændringer indtræder for tit. Jeg